

Självlärd världsmusiker

Besatt av rytmer

Text & Foto: Örjan Ekström

Rolando "El Niño Mentira" Salgado Palacio spelar slagverk i bland andra gruppen Afro Cuban All Stars, som turnerar över hela världen. Rolando är född i Manzanillo i Granmalänet. Han fyller 50 i år. Han är helt självlärd "Jag började spela som åttaåring på den årliga karnevalen i Manzanillo. Då trummade jag på vad som fanns till hands, bara det hade en resonansbotten. Karnevalen i Manzanillo är något alldeles extra. Vi har en speciell rytm i Manzanillo". När han var 16 år köpte han sina första tumbadortrummor. "Jag minns att jag betalade 40 peso för dem."

Läser noter hjälpligt

Rolando är den ende i familjen som är yrkesmusiker. Pappan var skomakare.

-Musik fanns alltid i familjen. Pappa sjöng i en arbetarkör och älskade tango. Min äldre bror Jorge spelade slagverk. Han drunknade tragiskt när jag var tonåring, när han var ute på en flotte. Det har satt djupa spår i mitt liv. Jag har en yngre bror, Osbaldo, som också spelar slagverk, men som amatör.

Rolando är som sagt självlärd och kan bara hjälpligt traggla sig igenom noter.

"Jag spelar alla typer av musik, son, afrokubanskt, salsa, latin jazz, bolero, rock och pop. Jag föredrar traditionell kubansk musik. Son montuno är min favoritmusik. Jag skulle vilja påstå att det är Kubas jazz. De rytmerna spelade jag med Conjunto Chappottin, men min vän som spelade bongó i bandet dog och bandet hittade ingen bra ersättare. Det blev det inte samma sak längre."

Rolando menar att Miles Davis hade en spelstil som skulle passat in i Chappottin. Bandet är ett slags världsarv, en institution med statlig kulturarbetarlön, men de tar inte spelningar längre.

Turnerar över hela världen

"Nu spelar jag mest med Afro Cuban All Stars. I år ska vi göra fyra turnéer i Europa och bland annat spela på Esbo Jazz i Finland 28 april. Jag spelar också med Barbarito Torres, som är en mästare på stränginstrumentet laúd (en tolvsträngad luta), och med musiker från Buena Vista Social Club här hemma.

Rolando kom till Havanna 1986 som 24-åring. Första bandet han spelade med var Niño Rivera, som spelade tres och även var kompositör.

"Det var där jag fick smeknamnet El Niño. Mentira fick jag efter min storebror Jorge. Sedan började jag spela med Conjunto Los Chuquis. Efter det spelade jag bongó med Chappottin och senare med Los Boquos, där Ibrahim Ferrer var den stora stjärnan. De kallades också Los Reies de Pilon, efter en stor kaffemortel. Jag minns rytmen från min barndom då mamma krossade kaffebönor i en 'pilon'.

"Rolando börjar genast illustrera rytmen genom att trumma med handflatorna mot sina lår. Det gör han hela tiden under intervjun när han talar om de olika rytmerna."

Flera gånger på Skeppsholmsfestivalen

Han har spelat i alla världsdelar, flera gånger också i USA och på jazzfestivalen i Stockholm med Afro Cuban All Stars.

"Jag tycker om att spela i Stockholm. Många känner till vår musiktradition. Även i England och Tyskland. Ledaren för Afro Cuban All Stars Juan de Marcos Gonzalez, en betydande kompositör, utbildad vid konservatoriet i Havanna. Han ledde länge Sierra Maestra som bildades av studenter vid universitet i Havanna på 70-talet och förblir en av de absolut viktigaste grupperna i Kuba."

CD i eget namn

Nu arbetar Rolando med en CD i eget namn. Han strävar efter att utveckla en egen rytm. Arbetsnamnet är Combinación Cuban Percusión. Grundrytmerna är Solares och Montuno. Skivan riktar sig till en yngre generation. Bandet kallar han "Niño Mentira y su Melcocha Cubana".

"Min mamma gjorde hemgjorda persikokarameller, därav namnet."

Jag avslutar med att fråga Rolando om han kan tänka sig att flytta utomlands.

"Jag skulle kunna tänka mig att bo och spela några år i Kanada, men aldrig att bosätta mig för gott utanför Kuba."